

รายละเอียดของรายวิชา มคอ. ๓

รหัสวิชา ๖๐๒ ๓๐๙ สัมมนาพระพุทธศาสนา

ชื่อสถาบันการศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อวิชา	๖๐๒ ๓๐๙ สัมมนาพระพุทธศาสนา Seminar on Buddhism
๒. จำนวนหน่วยกิต	๓ หน่วยกิต (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	วิชาเอก
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	พระราเชนทร์ วิสาร์โท,ดร. อาจารย์ผู้สอน พระมหาปริยญา วรญาโณ,ดร. และคณะ
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่	๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ / ๒๕๖๐
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘. สถานที่เรียน	บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชา	วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

๑.๑ เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจประวัติและพัฒนาการ คัมภีร์สำคัญ และภาษาจารึกของพระพุทธศาสนาหายาน

๑.๒ เพื่อให้นิสิตเข้าใจหลักคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนาหายานและสามารถเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างพระพุทธศาสนาหายานกับพุทธศาสนาเถรวาทได้

๑.๓ เพื่อให้นิสิตทราบอิทธิพลของพระพุทธศาสนาหายานในประเทศต่างๆ ด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

๑.๔ เพื่อให้นิสิตสามารถนำหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาหายานไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างชาวพุทธต่างนิกาย

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๒.๑ เพื่อปูพื้นฐานความรู้ความเข้าใจของนิสิตในการศึกษารายวิชาอื่นๆ และเตรียมความพร้อมในการเขียนบทความทางวิชาการและการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาหายาน

๒.๒ เพื่อเตรียมความพร้อมของนิสิตให้เข้าเข้าใจซึ่งกันและกันและสามารถอยู่ร่วมกันกับศาสนิกผู้นับถือพระพุทธศาสนาต่างนิกาย

๒.๓ เพื่อเตรียมความพร้อมนิสิตให้สามารถประยุกต์พระพุทธศาสนาหายานเพื่อตอบปัญหาสังคมสมัยใหม่และการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ให้นิสิตร่วมกันจัดสัมมนาโดยนำประเด็นปัญหาที่น่าสนใจทางสังคมมาร่วมกันอภิปราย เสนอความคิดเห็น และวิเคราะห์หาทางออกร่วมกัน พร้อมทั้งแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาปัญหาสังคมในปัจจุบัน

๒. จำนวนชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

การบรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา		ไม่มี	ชั่วโมงศึกษาด้วย ๔๕ ชั่วโมง

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

๑ ชั่วโมง / สัปดาห์ หรือให้คำปรึกษาผ่านอีเมลทางหมายเลขโทรศัพท์

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Moral and Ethics)

๑.๑ ผลิตบัณฑิตทางพระพุทธศาสนาที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถให้บริการงานวิชาการแก่สังคม

๑.๒ วิธีการสอน

บรรยาย ยกตัวอย่าง

๑.๓ วิธีการประเมินผล

มีวินัยตรงต่อเวลาจากการเข้าชั้นเรียน

กำหนดประเมินจากความรับผิดชอบต่อน้ำที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนประเมินความมีเมตตา กรุณาจากการทำงานจิตอาสา

๒. ด้านความรู้ (Knowledge)

๒.๑ มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน

๒. วิธีการสอน อาจารย์บรรยาย, ยกตัวอย่าง, กรณีศึกษา , นักศึกษาร่วมอภิปราย , รายงาน และศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง

๑.๓ วิธีการประเมินผล

ชิ้นงานที่ได้รับมอบหมาย , รายงาน , พฤติกรรมการเรียน, แบบทดสอบ อาจารย์บรรยาย, ยกตัวอย่าง, กรณีศึกษา , นักศึกษาร่วมอภิปราย , รายงาน และศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง

๓. ทักษะทางปัญญา

๓.๑ สามารถใช้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนา และสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ทางพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม

๓.๒ วิธีการสอน

อาจารย์บรรยาย, ยกตัวอย่าง, กรณีศึกษา, นิสิตร่วมอภิปราย , รายงาน และศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง

๓.๓ วิธีการประเมินผล

รายงาน การแสดงความคิดเห็นแบบทดสอบ สอบกลางภาคและปลายภาคโดยเน้นข้อสอบที่มีการคิดวิเคราะห์

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ วิธีการสอน

มอบหมายชิ้นงานให้ทำเป็นกลุ่ม และให้รายงานเพื่อนำเสนอหน้าชั้น

๔.๓ วิธีการประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการทำงาน, ชิ้นงาน

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี

๕.๒ วิธีการสอน

บรรยาย ยกตัวอย่างสื่อประกอบต่างๆ เช่น หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำสอนของพระพุทธศาสนา มหายาน

๕.๓ วิธีการประเมินผล

สังเกตจากชิ้นงาน / รายงาน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมิน

หัวข้อ	จน.ชม. แผนการสอน	จน.ชม.ที่ได้ สอนจริง	ระบุสาเหตุที่การสอนจริงต่าง จากแผน การสอนหากมีความ แตกต่างเกิน 25%
1. แนะนำรายวิชาและแผนการสอน ชี้แจงแนว สังเขปและรายละเอียดประจำวิชาเกณฑ์ การศึกษาตามระเบียบของมหาวิทยาลัย 2. การวัดผลและประเมินผล	2	2	
บทที่ 1 บทนำ 1. ความหมายของการวิจัย 2. วิธีการค้นคว้าหาความรู้ 3. ขั้นตอนการวิจัย 4. ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีวิจัย 5. จรรยาบรรณของนักวิจัย	2	2	
บทที่ 2 ประเภทของการวิจัย 1. แบ่งตามบทบาทและวิธีวิจัย 2. แบ่งตามบทบาทของผู้วิจัย 3. แบ่งตามแหล่งที่มาของข้อมูล 4. แบ่งตามระดับของข้อมูล 5. แบ่งตามช่วงระยะเวลาที่ศึกษา	2	2	
บทที่ 3 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2	2	

หัวข้อ	จน.ชม. แผนการสอน	จน.ชม.ที่ได้ สอนจริง	ระบุสาเหตุที่การสอนจริงต่าง จากแผน การสอนหากมีความ แตกต่างเกิน 25%
1. ความหมายและประโยชน์เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง 2. สาระสำคัญที่ต้องศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง 3. แนวทางการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง 4. เกณฑ์ในการพิจารณาเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง			
บทที่ 4 การกำหนดปัญหาการวิจัย 1. ความหมายของปัญหาการวิจัย 2. แหล่งที่มาของปัญหาการวิจัย 3. แนวทางการกำหนดปัญหาการวิจัย 4. การนำเสนอปัญหาการวิจัย 5. ขอบเขตของการวิจัย 6. ตัวแปร	2	2	
บทที่ 5 การตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย 1. ความหมายวัตถุประสงค์การวิจัย 2. ประเภทวัตถุประสงค์การวิจัย 3. ตัวอย่างวัตถุประสงค์ของการวิจัย 4. ชื่อเรื่องการวิจัย	2	2	

หัวข้อ	จน.ชม. แผนการสอน	จน.ชม.ที่ได้ สอนจริง	ระบุสาเหตุที่การสอนจริงต่าง จากแผน การสอนหากมีความ แตกต่างเกิน 25%
5. ตัวอย่างชื่อเรื่องการวิจัย			
บทที่ 6 การตั้งสมมติฐานการวิจัย 1. ความหมายของการตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย 2. ประเภทของสมมติฐานการวิจัย 3. ลักษณะของสมมติฐานการวิจัยที่ดี 4. การนำเสนอสมมติฐานการวิจัย 5. ตัวอย่างสมมติฐานการวิจัย	3	3	
บทที่ 7 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 1. ประชากร 2. กลุ่มตัวอย่าง 3. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 4. วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	3	3	
บทที่ 8 การเลือกกลุ่มตัวอย่างการวิจัย 1. เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น 2. เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น 3. ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างวิจัย	3	3	
บทที่ 9 การสร้างเครื่องมือการวิจัย 1. เครื่องมือวิจัยกับการเก็บรวบรวมข้อมูล	3	3	

หัวข้อ	จน.ชม. แผนการสอน	จน.ชม.ที่ได้ สอนจริง	ระบุสาเหตุที่การสอนจริงต่าง จากแผน การสอนหากมีความ แตกต่างเกิน 25%
2. ประเภทของเครื่องมือการวิจัย - แบบสอบถาม - แบบทดสอบ - การสัมภาษณ์ - การสังเกต 3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย			
บทที่ 10 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย 1. คุณภาพของเครื่องมือการวิจัย 2. ความเที่ยงตรง 3. ความเชื่อมั่น 4. ค่าอำนาจจำแนก	3	3	
บทที่ 11 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	3	3	
บทที่ 12 การวิเคราะห์ข้อมูล	3	3	
บทที่ 13 การเขียนโครงการวิจัย 1. ความหมายของเค้าโครงการวิจัย 2. ความสำคัญของเค้าโครงการวิจัย 3. ส่วนประกอบของเค้าโครงการวิจัย	2	2	
บทที่ 14 การเขียนรายงานการวิจัย			

หัวข้อ	จน.ชม. แผนการสอน	จน.ชม.ที่ได้ สอนจริง	ระบุสาเหตุที่การสอนจริงต่าง จากแผน การสอนหากมีความ แตกต่างกัน 25%
1. ความหมายของการเขียนรายงานการวิจัย 2. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์			
2. หัวข้อที่สอนไม่ครอบคลุมตามแผน			
หัวข้อที่สอนไม่ครอบคลุมตามแผน (ถ้ามี)	นัยสำคัญของหัวข้อที่สอนไม่ครอบคลุมตาม แผน	แนวทางชดเชย	
ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

๒.แผนการประเมินผลการเรียนรู้				
กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมิน
๑	คุณธรรมจริยธรรมที่ต้องการ พัฒนา	สังเกต	ทุกสัปดาห์	๑๐ %
๒	ความรู้	ทำแบบทดสอบ, ชิ้นงาน, รายงาน	๒,๘,๑๐,๑๔	๕๐%
๓	ทักษะทางปัญญา	ทำแบบทดสอบ, ชิ้นงาน, รายงาน	ทุกสัปดาห์	๓๐%
๔	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ	สังเกต	ทุกสัปดาห์	๕ %
๕	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	สังเกต	ทุกสัปดาห์	๕ %
รวม				๑๐๐

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต).พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

..... . พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสี่ตะวันจำกัด, ๒๕๔๕.

..... . พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ. พิมพ์ครั้งที่๘. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงรายวิชา

๑.กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต การอภิปรายกระบวนการจัดการเรียนการสอน / แบบสอบถาม
๒.กลยุทธ์การประเมินการสอน ผู้เรียนประเมินอาจารย์ผู้สอน / ประธานหลักสูตรประเมินอาจารย์ผู้สอน
๓.การปรับปรุงการสอน ปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอน / เทคนิคการสอน / การมอบหมายงาน
๔.การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา - ทวนสอบจากผลการประเมิน
๕.การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้ง วิเคราะห์แผนการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์ผู้เรียน ปรับปรุงเนื้อหา / วิธีการจัดการเรียนการสอน

(พระมหาปริญญา วรญาโณ,ดร.)

อาจารย์ประจำวิชา

...../...../.....

(พระราเชนทร์ วิสารโท,ดร)

อาจารย์ประจำหลักสูตร

...../...../.....

(พระครูปัญญาธรรมานุกิจ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์หนองคาย

...../...../.....

